



## Seja ministrskega sveta.

Zadnji incident na meji poravnani. — Blerovo posojilo. — Poročilo ministrskega predsednika.

— Beograd, 7. julija. (Izv.) Danes ob 10. dopoldne se je v predsedstveni pisanosti sestal ministrski svet, da razpravlja o vseh političnih aktualnih vprašanjih.

Zunanji minister dr. Ničić je kratko poročal, da je zadnji sobotni obmejni incident, ko je bil naš finančni stražnik Holul nasilno z meje odpeljan v Postojno po italijanski straži, popoloma izravnani in da se je Holul svobodno povrnil na svoje službeno mesto na Rakek.

Finančni minister dr. Stojadinović je podal poročilo o finančnem položaju, zlasti o stanju takozvanega sporazuma izravnani in da se je Holul svobodno povrnil na svoje službeno mesto na Rakek.

## Krvav dogodek na avstrijski meji.

Finančni stražnik Brinšek umorjen na Golici. — Morilec invalid Lederer, ki je utekel v Avstrijo. — Šef invalidskega oddelka dr. Goršič v nevarnosti.

— Jesenice, 7. julija. (Izv.) Včeraj, v nedeljo, ob pol 13. je bil na vrhu Golice zavratno umorjen starešina finančne straže v Savskih jamah Brinšek. Umoril ga je invalid Lederer, nastanjen na Savi pri Jesenicah.

Lederer, rodom Korošec, je optiral za našo državo, ker je pač mislil, da se bo dalo tu udobnejše živeti. Njegove nade pa se niso izpolnile, ker se nikjer na svetu ne da udobno živeti brez dela in brez truda. Mož je imel razne službe v Ljubljani in drugod, ki pa je vse izgubil, ker mu je bilo vse drugo prvo, samo ne služba. Nazadnje se je Lederer bavil samo s tlohatpstvom in se je v to svrno nastanil na Savi. Pri tem poslu mu je pomagal njegov oče, ki paže živino okraj Golice na koroški strani. Glavni predmet njegovega tlohatpstva sta bila saharin in tobak. Pri tlohatpstvu ga je že dvakrat zasačil finančni stražnik Brinšek. Nedavno tega mu je odvezen 3 kg saharina in 17 kg tobaka. Zaradi tega je imel Lederer silno jazo na Brinšku in mu je javno grozil z maščevanjem. Lederer je docela odkrit, da mora spraviti s sveta svojega največjega sovražnika, ki živi v Ljubljani — za tega je smatral šef invalidskega oddelka dr. Goršič — in fin. stražnika Brinška. Za te grožnje so vedeli vsi finančni stražniki. V soboto je prišel Lederer k načelniku fin. straže na Jesenical ter ga proslil, naj mu dovoli, da gre v nedeljo na Golico, kjer se sestane s svojim očetom, ki mu ima nekaj zelo važnega sporočiti. Načelnik mu je — pač ker mu niso bile znane Ledererjeve grožnje — to dovolil pod pogojem, da ga spremlja na Golico eden izmed finančnih stražnikov. In po zlem naključju je določil za spremjevalca baš finančnega stražnika iz Savskih jam Brinška. Včeraj dopoldne so se napotili Lederer in še dva druga njegovova znanci v spremstvu Brinška na Golico. Brinšek je bil seveda oborožen. Med potomo so se prijazno razgovarjali, in Brinšek, ki je vedel za Ledererjeve grožnje, je prišel na podlagi prijateljskih

## OBCINSKE VOLITVE V KRŠKEM.

— Krško, 7. julija. Rezultati včerajšnjih volitev za krško občino so ti: demokratie 166 glasov (pri zadnjih skupščinskih volitvah 117) in 9 mandati, samostojni kmetje 102 s 5 mandati (pri zadnjih skupščinskih volitvah 37) in klerikalci 342 glasov z 19 mandati. S klerikalci so solidarno in kompaktno glasovali vsi socialisti in komunisti. Klerikalci so pri volitvah izvajali najhujši teror, osobito na gospodarskem polju.

## Parlamentarna situacija.

Skupen nastop radikalov s samostojnimi demokratami v Sloveniji in Vojvodini.

— Beograd, 7. julija. (Izv.) Danes dopoldne je bilo v klubih in po skupščinskih kuloarjih opažati živahno vrvenje in razpravljanje o različnih kombinacijah, ki so na dnevnem redu za reditev zamotanega položaja.

Radikalni klub se je dopoldne ob 10.30 sestal na daljšo sejo, da razmota vrto v položaju in strankini taktiki. Na dnevnem redu je kompromisni predlog o skupnem nastopu s samostojnimi demokratami v Sloveniji in Vojvodini. Rezultati te razprave še niso znani.

Danes ob desetih dopoldne je bil sestanek dr. Korošca in Ljube Davidovića. Opozicijonalni blok postaja zelo optimističen in veruje v možnost, da se sestavi poslovna vlada in da ne pride do razpusta skupščine, oziroma do novih volitev. Opozicijonalni blok skuša opravitičiti bivanje voditelja hrvatskih kmetov Stjepana Radića v Moskvi ter hkrat tudi zbrisati dalekosežne posledice, ki so se pojavile na naši politični javnosti radi razgovorov Stjepana Radića z voditelji Ljubljanske zelene inter Nacionalne. Opozicijonalni blok danes

naglaša, da bivanje Radića v Moskvi nikakor ni oslabilo položaja opozicijalnega bloka, ker tam ni Radić storil ničesar, kar bi bilo naperjeno proti obliku naše vladavine, upravljajojo Radića tudi s tem, da se je v Moskvo napotilo še drugih politikov.

## Pred sestankom londonske konference.

### Diference med Francijo in Anglijo.

— London, 6. julija. (Izv.) Angleški tisk sedaj pred sestankom londonske konference navaja difference, ki so nastale med angleško in francosko vlado radi izvedbe Dawesovega načrta, te difference so načelne. Difference so tudi nastale glede programa konference same. Po informacijah »Manchester Guardian« predlaga angleška vlada, da naj stope Dawesova načrta na mesto dolobi mirovne pogodbe in da se izvedba tega načrta ne poveri reparacijski komisiji, ker ima odločilno besedo Franciji. Nasprotno vztraja Francija na ohranitvi mirovnih pogodb in da se poveri kontrola o izvedbi Dawesovega načrta, reparacijski komisiji.

— Pariz, 6. julija. (Izv.) Ministrski predsednik Herriot je poselil danes svoje rodno mesto Trois. Pri sprejemu se je dogodil neznaten incident. Večja skupina komunistov je sprejela ministrskega predsednika z razvitim rdečimi zastavami ter vzkliki: »Amnestija! Amnestija! Incident je bil nato mirovno rešen, ministrski predsednik je odšel v palazzo mestnega magistrata. Na banketu, prirejenem njemu na čast, je Herriot kratko izjavil, da bo dosledno vztrajal na republikanskem programu in da bo odločno branil vse pravice Francije.

— Pariz, 7. julija. (Flavas.) Francoska vlada je intenzivno zaposlena s pripravljalnimi deli za londonsko konferenco, ne bo zahtevala nje odgovodite. Dne 8. julija bodo prejeli vse na konferenco vabljene države francosko poslanilo o stališču Francije kot

naravno posledico razgovor v Chequers. Ministrski predsednik Herriot bo začetkom tega tedna senatu podal daljšo izjavo o konferenci, v kateri bo naglašal, da je po daljšem prekinjenju razprav med Anglijo in Francijo nemogoče v 24 urah dosegči enotno stališče. Predmet londonske konference bodi zblizanje običajnih stališč.

## KRVAV SPOPAD MED AVSTRIJSKIMI SOCIJALISTI IN HAKENKREUZLERJL

Dunaj, 7. julija. (Izv.) Povodom neke sportne prireditev v Klosterneburgu je prišlo do krvavega spopada med socijalnimi demokratimi in narodnimi socijalisti, oziroma »hakenkreuzlerji«. V teh spopadih je bilo 5 oseb težko ranjenih. Okoli 17. popoldne so prišli na prireditev narodni socijalisti, oboroženi z revolvrji. Navzoči socijalisti so zahtevali, da se morajo odstraniti, nakar je prišlo najprej do besednega prenekanja in nato do strelnjanja. Oddanih je bilo več strelov. Po spopadu so »hakenkreuzlerji« pobegnili.

— Dunaj, 7. julija. (Izv.) Na sportni slavnosti, ki so jo priredili socijalno-demokratični telovaci v Klosterneburgu, je prišlo do spopada med socijalisti in »hakenkreuzlerji«. Slednji so oddali na socijaliste okoli 100 strelov. Orožništvo in vojaštvo je nato napravilo mir in razgnalo obe stranki. Vojaštvo je »hakenkreuzlerje« odgnalo v pionirske vojašnice, kjer jih je razorilo. Množica je bila tako razjarjena, da hotela »hakenkreuzlerje« linčati.

## Hrvatski kmetje za samostojne demokrate.

— Zagreb, 7. julija. (Izv.) Včeraj ob 10. dopoldne so prispevali v Veliki Giurgevac v blejskih županjih prosvetni minister Svetozar Pribičević, državni podpredstojnik Večeslav Wilder in mnogi gostje iz Srbije, po večini poslanici v srbskih županjah. Prebivalstvo tega narodnozavednega mesta je sprevelo došle v velikem sprevidu, na čelu katerega je bila konjenica z jezdci v narodnih nošah in z državnimi zastavami v rokah. Ob 10. dopoldne je bil nato na trgu otvoren velik javen shod, kateremu je prisostvovalo tudi veliko število Radićevih pristašev, ki so drugače mirno poslušali izvajanja Pribičeviča. Svetozar Pribičević, viharno pozdravljen od 6000 glav množice, ki se je udeležila zborovanja, je v enourmem in temperamentnem govoru poslal sedanji politični položaj naše države. Ko je omenil, kaj je del Stjepan Radić v Rusiji za časa aneksionske krize leta 1908., je skušal Radićev poslanec Kirin motiti govornika z medklicem: »Vi ste tedaj bili v Budimpešti, a sedaj ste narodna izdajica! Med zborovalci je nastalo viharno ogorčenje. Kirin je moral zapustiti zbor, nakar so sledili drugi govor brez vsakega incidenta. Incident ni imel nikakih drugih posledic. Na zboru so poleg državnega podstajnika Wiljera govorili tudi mnogi gostje in seljaki iz Srbije, ki so v pripravah besedal očitali sedanjo državno krizo, pozivajoč navzoče hrvatske kmetje, da si bratsko podajo roke v skupno obrazmo domovine. Zbor je z viharnim odobravanjem sprejel resolucijo, ki izreka Svetozarju Pribičeviču popolno zaviranje za njegove dosegne državno politiko. Zelo značilen govor je izgovoril tudi katoliški župnik Petreković iz Desanovca, ki je bil vnet član nekdanje srbohrvatske koalicije ter je priporočal hrvatskim kmetom, da podpro drž. politiko samostolnih demokratov. Popoldne so hrvatski kmetje povabilni v goste došli srbskih kmetov, s katerimi so izmenjali prav prijateljske in bratske misli.

Zanimivo je bilo tudi opažati, da so se shoda udeležili v zelo velikem številu pristaši Radićeve stranke, ki več ne odobravajo sedanje boljševske politike svojega vrhovnega voditelja.

## Vesti iz Italije.

— Rim, 7. jul. (Izv.) Vodstvo socijalistične stranke je razpisalo na gradivo 25.000 lir onemu, ki bi našel Matteottijev trup ali poskrbel točne podatke, kako je bilo Matteottijev trup skrito in uničeno.

— Il Mondo je priboljšal vest, da se je fasišti oborožujejo in da tudi milica, ki je bila pretekle dni mobilizirana, ne odaja svojega orožja v skladnici. List trdi, da dobivajo orožje tudi privatniki, ki so pa morda bili starci skvadristi, in vprašuje, v kakšnih vrhovih? Službeno se sedaj demenira vest o oboroževanju fašistov.

— Rim, 7. julija. (Izv.) V zadavi Matteottijevega umora sta bila zasiščana tudi glavna urednica listov »Il Popolo« in »Mondo«. Zasiščanje je bilo zelo dolgo in za preiskavo baje tako važno. General De Boni in Finzi sta bila zasiščana doma. Ročni kovčeg, ki so ga našli pri Dumini, je bil last Metteottija. V njem so bili dokumenti, ki jih je bil Matteotti nabral za svoj govor v parlamentu.

— Il Popolo vstraja pri svoji trditvi, da je bilo Matteottijevu trupu sežganu, in sicer par dni po delitvu, najbrž z vedenjnostjo visoko stojecih oseb. Iz bolnišnice v San Giacomo je bilo truplo prenešeno na polikliniko, od tam pa je bilo odpreljano v zgodnjih juntrahnih urah in uničeno.

— Milan, 7. julija. (Izv.) Senatorji Bergamini, Sforza in general Caviglia dobivajo od fašistov grozilna pisma, ki napovedujejo napade na nje.

V socialističnih listih se razpravlja o tem, ali je on — Giunta — povsem čist in ali je neopravičen sum proti nje-

mu? Ker se je Giunta baš te dni oženil, se sodi, da se ne misli na preiskovalni zapor.

— Curih, 7. julija. (Neue Zür. Zeit.) prinaša iz Rima dopis, ki govori o kolusu na iončenih nogah. Nasilna politika je zbankrotirala. Senat je svojo zaupnico Mussolini takoj zaklavziral, da bo jasen pred tem: »Kaj bo sledilo?« mogoč glasnejša, kakor pa zaupanje, ki govori navidezno iz glasovanja. Zbornična opozicija se je umaknila na Mons Sacer in na Mussoliniho vabilo odgovorila s protizahvatami, katerih izvršitev bi poslala diktatorjevo kapitulacijo. Mussolini se je v odločilnem trenotku pokazal slabega in nedolčnega. Žrtvotvrd je nekaj svojih sodelavcev, toda ne vseh; milice si ni upal razpustiti in trpel, da celo ukazal je fašistske koncentracije v Bolonji in drugih mestih. Vse to je kazalo pomanjkanje dobre volje za izpolnitve obljub. Posledica je bila, da je nimbus, ki je obdajal Mussolinijev osebnost, obledel. Tridesetletna doba fašizma, katero je Mussolini napovedal, še ni potekla, niti tri leta še niso prešla, pa že poka na vseh koncih in krajih. Pa tudi Milizia nazionale Mussoliniju ne bo niti koristila; ako bi se je poslužil, bi to le pospešilo katastrof... .

## OTVORITEV OLIMPIJADE.

— Pariz, 6. julija. Pred približno 25.000 gledalcem je bila včeraj na svečan način otvorena olimpijada. V stadionu je defiliralo 5000 atletov, zastopajočih 45 narodov. Ogorčni povorki so prisostvovali predsednikom, predsednikom zborov in senatorom v poslaniki in poslaniki, princ Waleški in njegov brat ter več odličnejših osebnosti. Sprevd je defiliral nad pol drugo uro pred ložo predsednika. Zadnji v povorki so bili Jugosloveni. Najimpozantnejše so bile skupine Amerikanec, Francoze in Fincev. Na zbrane atlete je mel nagovor predsednik olimpijskega komiteja grof Clary, nakar je predsednik republike Doumergue otvoril olimpijske igre. Nato so odšli nosilci praporjev vseh narodov pred tribuno, razkatere so izvesili olimpijsko zastavo; artillerija pa je v tem trenutku oddala podzdrojno salvo. Tri godbe so intonirale koračnico Saint-Sains, katero so zapela tudi združena pevska društva. Sledila je slovenska zapisreka olimpijcev, ki so priglepi, da bodo tekmovali strogo po sportnih pravilih v čast s svoje nacije in v slavo športa. Lahkoatlete je zaprisege Franco Geo André. — Po defiliranju so se atleti razšli. — Včeraj so prilega prva olimpijska tekmovalanja.

P. n. občinstvu na Dolenjskem se naznanja, da bodo zobni atelje Filip Ogrica v Novem mestu od 10. do 30. julija zatvorjen.

## Julijnska krajina.

— Odpuščanje slovenskih učiteljev. Kakor vse kaže, bo letos odpuščenih mnogih slovenskih učiteljev, in sicer zlasti starejših, ki so vsa svoja najboljša leta žrtvovali ljudski šoli. Učitelji so večinoma provizorično nastavljeni, vsled česar morajo koncem leta vlagati nove prošnje za definitivno nameščenje in med počitnicami ne dobe nikakre plačel. Zelo značilen govor je izgovoril tudi katoliški župnik Petreković iz Desanovca, ki je bil vnet član nekdanje srbohrvatske koalicije ter je priporočal hrvatskim kmetom, da podpro drž. politiko samostolnih demokratov. Popoldne so hrvatski kmetje povabilni v goste došli srbskih kmetov, s katerimi so izmenjali prav prijateljske in bratske misli.

— Sestanka odbora in zaupnikov političnega društva »Edinosti«, ki se je vredil pretekli teden, so se udeležili občinjeni in zaupniki iz vseh delov in slovenskih županj. Na katerem je prisostvovalo nad 50 tisoč oseb. Na zborovanju je napadal diplomatične metode min. predsednika Macdonalda in grajal njegovo tajno diplomacijo. Na sestanku v Chequersu n. pr. ni bilo nobenega diplomatskega tajnika ali zapisnikarja zraven, ki bi bil zabeleževal potek konference med Macdonaldom in Herriotom in ki bi bil na ta način preprečil, da se najusodnejša vprašanja svetovne politike obravnavajo popolnoma tajno. Tudi »Observer« na pada Macdonalda radi tajne diplomacije je v povdarija, da uvaža tajno diplomacijo baš moža, ki sta bila izvoljena na levičarskih programih, ki odločno odklanjajo vsako tajno diplomacijo.

— Angleški tisk o izvolitvi Doumerguejeva. Listi poudarjajo v daljših člankih ob priliku Doumerguejeve izvolitve, da je bil novi francoski predsednik vedno prijatelj Anglije in Antante. Po »Daily Telegraphu« je Doumergue prvi državni glavar Francije protinstantske vere. »Times« pišejo, da se mora poraz Painlevea vsekako smatrati za važen Herriotov neuspeh. Izvolitev Doumerguejeve je resen opomin kartelirani levici, da je Doumergue očitno podpiral Poincarejevo politiko v nemškem vprašanju, vstevši zasedbo Porurja. »Daily Herald« označuje Doumerguejevo izvolitev kakor težko nesrečo

## Slovenski odbor v Parizu.

Ideja organizacije slovanskega odbora je nastala v Parizu med skupinami Slovanov pred dobrimi tremi leti. Ta kojšnjo realizacijo te ježe so ovirale različne okoliščine, v prvi vrsti seveda nered v Evropi sami. Nekateri države so se skrčile, druge razširile, nastale so nove države. Njihove meje so se določale in spremenjale, gde-njih so se prepirali v Društvu narodov in na neštih konferencah. Konflikti, dozdevati in realni potencialni in resnični so zgoščevali atmosfero, v kateri so delovali iniciatorji slovanskega odbora. Nekateri izmed njih so morali sami sodelovati v živahnih mednarodnih sporih o razmejiti teritorija. Zdaj so ovire odstranjene. Slovenski odbor je tu. On ne pretendira na univerzačnost, ker omejuje svoje delovanje na ozemlje Francije. Njegov glavni cilj je pospeševati bližanje Slovanov in organizirati slovansko javno imenje.

Sredstvo za doseglo tega cilja je kulturno delo — predavanja, klubi, časopisi, koncerti, razstave, ekskurzije, redni sestanki in medsebojni pogovori. Slovanstvo tvori polovico prebivalstva Evrope, njegov glas v mednarodnih odnosa je zelo slab. Primer — v svetu Društva narodov je samo en Slovan. Ker so razmere in okoliščine nengodne, je kulturno sodelovanje slovanskih narodov neprimereno težje, kakor pri drugih narodih Evrope in Amerike. Da se zboljšajo te razmere, morajo Slovani deliti med seboj sadove svojega dela in pripravljati takoj na kulturnem polju svoje ujedinjenje. Velika naloga medsebojnega upoznavanja čaka nacionalne skupine slovanskega odbora. Odbor zastavi vse sile, da izvrši to naloge.

### DEKLARACIJA

Ideja solidarnosti slovanskih narodov, ki je vedno tiela v njihovi zavesti, že je od nekdaj navduševala njihove najboljše sinove. Ta blagorodna misel o plodonosnosti skupnih slovanskih naprov in usode mora postati zdaj simbol vere in mogočna dvigajoča sila vseh slovanskih držav. Zbljanje Slovanov je doslej oviral tuji jarem. Zdaj vzhaba nova zaria novih dni za ves slovenski svet, ki ga je vojna pravkar osvobodila nemškega nasilja. Razen lužidskih Srbov, ki so žal, ostali še v prejšnjih nepovoljnih življenjskih razmerah, imajo vsi Slovani zdaj svoja neodvisna nacionalna ognjišča. Odslej lahko sami določajo svoj položaj med ostalimi narodi sveta. Žal, da največjo slovensko državo, Rusijo, razdirajo notranji prepriki, toda napoči dan, ko tudi ona premaga to tragično preizkušnjo in znova zavzame mesto, ki ji gre. Poljski narod je zmagovil dovršil stoletno borbo za neodvisnost in edinstvo ter je ustanoval državo, ki je važen faktor v življenju nove Evrope. Jugosloveni, dolgo podjavljenci, so se ujedili in gredo naprej v sveto božočnost. Čehoslovaki so ustanovali nacionalno državo, ki je utrdila njihovo edinstvo. Bolgari zatrjujejo svojo zvestobo ideji slovenske vzajemnosti.

Skriti konflikti — to pogubnosno nasledstvo vpliva nemške politike — se morajo v bodoče reševati v duhu medsebojne dobrohotnosti in tiste ljubezni, o kateri pravi slovanski politični dokument iz XV. stoletja, da po njeni zaslugi sumolnkoje prepriki, ugaša sovraštvo, izginja mržnja in vsi ljudje zadobe plodonosni mir. Mi trdno verujemo v to. V novih razmerah evropskega življenja se odpirajo slovenskim narodom čedalje širše gospodarske in politične perspektive, pod pogojem, da se dobro zavedajo velikega pomena vzajemnosti. V velikih problemih, ki zanimajo človeštvo, so idealni Slovanov in vse njihovo duhovno življenje polni globokega človekoljubja in iskrenih teženj za pravico in pravičnost.

Odnusljena s temi ideali, smatra skupino Slovanov v Franciji, pripadajoča vsem slovanskim narodom, da je napoči dan, ko lahko uresničimo davne sanje naših velikih predkov: Gunduliča, Križalica in Obradoviča med Jugosloveni, Žingifova in Karavelova med Bolgari, Kolaja, Šafarja in Palackega med Čehoslovaki, Vorončič, Mickiewicza in Bogdana Zaleskega med Poljaki, Homjakova in bratov Aksakovih med Rusi. Uedianjeni v Parizu, v prestolici velikega francoskega naroda, ki je kot stari drug Slovanov sodeloval pri njihovem osvobojenju, hočemo delati na utrditvi solidarnosti naših narodov in medsebojnem zbljanju. V ta namen se obračamo do javnega mnenja Francije in vseh slovanskih držav. Živa in resnična solidarnost slovanskih narodov bo jamstvo za mir in napredek na temelju svobode in dela. — Sledi 17 podpisov.

### IZJAVA

#### NAŠEGA ZASTOPnika.

Te dni je imel slovenski odbor sestano sejo, na kateri je govoril v imenu Jugoslovenov g. Cukic, ki je izjavil:

»V imenu svojih kolegov iz kraljevine SHS mi je čast izjaviti, da smatram solidarnost med vsemi slovanskimi narodi za neobhodno, z druge strani pa tudi za možno, tem bolj, ker se je zadnje čase že pokazala na političnem in gospodarskem, zlasti pa na prosvetnem polju.

Če tudi je bila posledica svetovne vojne skoraj popolno osvobojevale vseh Slovanov izpod tujege jarma, ni (vojna) pologla dovolj trdnil temeljev za jamstvo njihove neodvisnosti. Zvezca velesil, ki so se skupno borile za svobodo in pravico, se je pričela majati. Potrili src vidimo, da se Zdajne države prav nič ne interesirajo za evropske probleme. Naši veliki zavezniki tudi niso vedno složni, in kaj je torej bolj naravnno, kakor potreba, da si vsi slovanski narodi medsebojno pomagajo ter se zanašajo stano na lastne sile. Slovani, ki zavzema 60 odstotkov evropske površine in ki bodo vtorili pred koncem tega stoletja glasom izjave g. Charlesa Richera 50 odstotkov prebivalstva našega kontinenta, najdejo če bodo složni, dovoli sil, da ponagajajo vsako nevarnost, ki bi jih mogla ogrožati. Francija lahko samo pozdravi ta mogočni slovenski narodni blok v sredini vzhodnega Evrope, ker bo najboljše jamstvo njenje varnosti na vzhodu, jamstvo, ki bi ga iskala zdaj drugod zmanj.

Lahko rečemo, da Slovani začenjamjo razumevati živiljenjski interes na tem, da se medsebojno zbljajo. Navesti hočem samo en primer. Pred vojno je bilo mogoče v Jugoslaviji sešeti na preste ljudi, ki so znali malo poljčino ali češčino. Zdaj imamo 500 jugoslovenskih študentov na Češkoslovaškem in kakih 100 v Krakovu in Varšavi. Na naših univerzah in vojnih šolah je tudi več sto Čehov in Poljakov. Iz tega lahko sklepamo, kakšno jamstvo za razvoj slovenske vzajemnosti nam obeta bodočnost, zlasti takrat, ko obnovi Rusija svoje nacionalno življenje.

Ne storil pa bi svoje dolžnosti, če bi knčno ne izrazil globoke hvaljenosti vsem zaveznikom, ki so pripomogli k popolnemu osvobojenju jugoslovenskega naroda, zlasti pa Rusiji, ki je smatrala od začetka vojne našo stvar za svojo in ki je tri leta nosila največji del vojnega bremena. Šele, ko so zavladali v Rusiji elementi sovražni vsake svobode in človekoljubja, je skoraj docela prevezla to plemenito vlogo Francija; fumetu njenih vojakov na vseh bojiščih se imamo zahvaliti, da je moglo biti to veliko delo osvobojenja, tako dostojno njenih starodavnih tradicij, srečno dovršeno.

### Prosveta.

»Jadranska Straža«, broj posvečen problemima našega Jadrana. Primili smo julkski broj ove naše dobre pomorske revije, koji je, kao što je ranije objavljeno po srečanju našeg Jadrana, njegovih tekvino in potreba na podprtju pomorstva, ratnog in trgovskega, historije, privrede (ribarstva, brodograditeljstva) in kulture. Broj je redigovan tako da bude zgodnim priručnikom učencima doskorašnjeg izleta Jadranske Straže in upoznavanju sa problemima Jadrana, pa je u njem i jedan kratak in koncisan putopis našega obala te članak o narodnim mučenicima, streljanim u Boki, kojma se prilikom ovog izleta, poduze in izjavljeno. Jadranska Straža spomeni v Ercenovom. Sadržaj je ovaj: Por. boj. broda Večešlav Dujšin: Naša ratna mornarica; kap. Ivo Čarić: Kakova je in čemu zaostaže naša trgovska mornarica; kap. boj. broda Nikola Stanković: Nekoliko podatka iz ratne historije Jadrana; dr. Josip Bernaldi: Prvredno značenje našeg primorja; Franjo Ivanović: Blago nepoznato; dr. Vinko Lovozina: Kulturalna stvarjanja primorskem Dalmacijom; Matej Škarica: Naša obala; A. Peručić: Korčula; por. freg. Božo Martinec: Pitanje naših brodogradilišta; La: Počast mučenicima; dr. Mihovil Abramčić: Pregled historičkih in umjetničkih spomenika u Hrvatskem Primorju in Dalmaciji. Ovaj broj ima 32 stranice sa 23 slikama, od katerih spominjamo dve dobre reprodukcije v bakreni boji, bakropis M. Cl. Crnicica »Kormilar« i fotografiju »Soko na Jadrani«, onda slike sa brodogradilišta v Korčuli, iz Kotora portreti pol. Hadžije i Šrzenetića te njihovog kraljnika, austrijskog najamnika Wernera jedan rjetki snimak pred južnokavčanskim učiteljem Ive Popovićem iz Špica itd. Ovaj je broj svojom sadržinom odista representativan te može da izvršno posluži svakom tko hoče da proučava prilike našeg primorja. Toplo prepričamo. Reviju izlazi daneski mjesечно, v Splitu. Godišnja je pretplata na Jadransku Stražu dinara 100, inostranstvo dinara 150, polugodišnje i trojmesecno sramzjerno.

### Glasbeni vestnik.

70-letnica skladatelja Janačka. Pod vodom 70-letnega vrstva češkega skladatelja Leoša Janačka je vporziorila narodna opera iz Brna v petek v praskem Vnojhardskem gledališču jubilantovo opero »Jenufa«. Proslava visoke starosti tega odličnega komponista bo prihodnje dni, ko se ponovno vporziori »Jenufa«. Tej srečani predstavi prisotjuje jubilant in predsednik Mašaryk. Leoš Janaček, danes morda najnajdejnejši predstavitev češko-moravske umetnosti, je bil rojen v Hukvaldu pri Přiboru na Moravskem 3. julija 1854. Svoje studije je dovršil na konservatoriju v Lipskem in na Dunaju. Po povratku v domovino je bil imenovan za ravnatelja znamenite orglarške šole v Brnu, pozneje pa za profesorja mojstrske šole. Kot glasbenik je bil pristahn konservativne struje, vendar pa je obrnil svojo originalnost. Ta njegova nepopustljivost in trdovrnost v realiziranju glasbenih idej je bila kriva, da je ostal Janaček v češkem glasbenem svetu dolgo neopazen. Celo njegova najboljša opera »Jenufa«, ki mu je odprla pot v zunanjji svet, je prišla na prasiški oder že le 1916. torej 12 let po

premieri v Brnu. Od tega časa pa je Janaček s frapantno brzino zaslovel po svetu in njegova dela so bila kmalu vprizorjena na večini svetovnih odrov. Povsed je vzbujala pozornost njegova muzikalna konceptija, ki je temeljila na takozvanih teorijah načinov v goričkih moravskih kmetov. Zato je postavil Janaček težišče svojih opernih kompozicij na vokalni del. V orkestralnem spremljanju svojih del je Janaček vsež koškor in impresionist, moravski značaj muzike pa je v njegovih kompozicijah posebno češčen. Zanimivo je, da Janačekova prva opera »Sarka« doslej sploh še ni bila vprizorjena, ker je porabil kot libretto dramo svojega rojaka Zeyra brez njegovega dovoljenja. Ob drugih njegovih del je treba omeniti »Izlete gospoda Brückea«, satiro na onega razloga ne more hraniti s materinim plekom se priporoča krajje mleko. Kravje mleko je mogoče umetno prípraviti tako, da odgovarja kemičnemu sestavu, in vendar deca, ki piše materino mleko, raste normalno. Kemični sestav materinega mleka je znani. V slučaju, da se deca tega ali onega razloga ne more hraniti s materinim mlekom se priporoča krajje mleko. Kravje mleko je mogoče umetno prípraviti tako, da odgovarja kemičnemu sestavu, in vendar deca, ki piše materino mleko, raste normalno. Kemični sestav materinega mleka je znani. V slučaju, da se deca tega ali onega razloga ne more hraniti s materinim mlekom se priporoča krajje mleko. Kravje mleko je mogoče umetno prípraviti tako, da odgovarja kemičnemu sestavu, in vendar deca, ki piše materino mleko, raste normalno. Kemični sestav materinega mleka je znani. V slučaju, da se deca tega ali onega razloga ne more hraniti s materinim mlekom se priporoča krajje mleko. Kravje mleko je mogoče umetno prípraviti tako, da odgovarja kemičnemu sestavu, in vendar deca, ki piše materino mleko, raste normalno. Kemični sestav materinega mleka je znani. V slučaju, da se deca tega ali onega razloga ne more hraniti s materinim mlekom se priporoča krajje mleko. Kravje mleko je mogoče umetno prípraviti tako, da odgovarja kemičnemu sestavu, in vendar deca, ki piše materino mleko, raste normalno. Kemični sestav materinega mleka je znani. V slučaju, da se deca tega ali onega razloga ne more hraniti s materinim mlekom se priporoča krajje mleko. Kravje mleko je mogoče umetno prípraviti tako, da odgovarja kemičnemu sestavu, in vendar deca, ki piše materino mleko, raste normalno. Kemični sestav materinega mleka je znani. V slučaju, da se deca tega ali onega razloga ne more hraniti s materinim mlekom se priporoča krajje mleko. Kravje mleko je mogoče umetno prípraviti tako, da odgovarja kemičnemu sestavu, in vendar deca, ki piše materino mleko, raste normalno. Kemični sestav materinega mleka je znani. V slučaju, da se deca tega ali onega razloga ne more hraniti s materinim mlekom se priporoča krajje mleko. Kravje mleko je mogoče umetno prípraviti tako, da odgovarja kemičnemu sestavu, in vendar deca, ki piše materino mleko, raste normalno. Kemični sestav materinega mleka je znani. V slučaju, da se deca tega ali onega razloga ne more hraniti s materinim mlekom se priporoča krajje mleko. Kravje mleko je mogoče umetno prípraviti tako, da odgovarja kemičnemu sestavu, in vendar deca, ki piše materino mleko, raste normalno. Kemični sestav materinega mleka je znani. V slučaju, da se deca tega ali onega razloga ne more hraniti s materinim mlekom se priporoča krajje mleko. Kravje mleko je mogoče umetno prípraviti tako, da odgovarja kemičnemu sestavu, in vendar deca, ki piše materino mleko, raste normalno. Kemični sestav materinega mleka je znani. V slučaju, da se deca tega ali onega razloga ne more hraniti s materinim mlekom se priporoča krajje mleko. Kravje mleko je mogoče umetno prípraviti tako, da odgovarja kemičnemu sestavu, in vendar deca, ki piše materino mleko, raste normalno. Kemični sestav materinega mleka je znani. V slučaju, da se deca tega ali onega razloga ne more hraniti s materinim mlekom se priporoča krajje mleko. Kravje mleko je mogoče umetno prípraviti tako, da odgovarja kemičnemu sestavu, in vendar deca, ki piše materino mleko, raste normalno. Kemični sestav materinega mleka je znani. V slučaju, da se deca tega ali onega razloga ne more hraniti s materinim mlekom se priporoča krajje mleko. Kravje mleko je mogoče umetno prípraviti tako, da odgovarja kemičnemu sestavu, in vendar deca, ki piše materino mleko, raste normalno. Kemični sestav materinega mleka je znani. V slučaju, da se deca tega ali onega razloga ne more hraniti s materinim mlekom se priporoča krajje mleko. Kravje mleko je mogoče umetno prípraviti tako, da odgovarja kemičnemu sestavu, in vendar deca, ki piše materino mleko, raste normalno. Kemični sestav materinega mleka je znani. V slučaju, da se deca tega ali onega razloga ne more hraniti s materinim mlekom se priporoča krajje mleko. Kravje mleko je mogoče umetno prípraviti tako, da odgovarja kemičnemu sestavu, in vendar deca, ki piše materino mleko, raste normalno. Kemični sestav materinega mleka je znani. V slučaju, da se deca tega ali onega razloga ne more hraniti s materinim mlekom se priporoča krajje mleko. Kravje mleko je mogoče umetno prípraviti tako, da odgovarja kemičnemu sestavu, in vendar deca, ki piše materino mleko, raste normalno. Kemični sestav materinega mleka je znani. V slučaju, da se deca tega ali onega razloga ne more hraniti s materinim mlekom se priporoča krajje mleko. Kravje mleko je mogoče umetno prípraviti tako, da odgovarja kemičnemu sestavu, in vendar deca, ki piše materino mleko, raste normalno. Kemični sestav materinega mleka je znani. V slučaju, da se deca tega ali onega razloga ne more hraniti s materinim mlekom se priporoča krajje mleko. Kravje mleko je mogoče umetno prípraviti tako, da odgovarja kemičnemu sestavu, in vendar deca, ki piše materino mleko, raste normalno. Kemični sestav materinega mleka je znani. V slučaju, da se deca tega ali onega razloga ne more hraniti s materinim mlekom se priporoča krajje mleko. Kravje mleko je mogoče umetno prípraviti tako, da odgovarja kemičnemu sestavu, in vendar deca, ki piše materino mleko, raste normalno. Kemični sestav materinega mleka je znani. V slučaju, da se deca tega ali onega razloga ne more hraniti s materinim mlekom se priporoča krajje mleko. Kravje mleko je mogoče umetno prípraviti tako, da odgovarja kemičnemu sestavu, in vendar deca, ki piše materino mleko, raste normalno. Kemični sestav materinega mleka je znani. V slučaju, da se deca tega ali onega razloga ne more hraniti s materinim mlekom se priporoča krajje mleko. Kravje mleko je mogoče umetno prípraviti tako, da odgovarja kemičnemu sestavu, in vendar deca, ki piše materino mleko, raste normalno. Kemični sestav materinega mleka je znani. V slučaju, da se deca tega ali onega razloga ne more hraniti s materinim mlekom se priporoča krajje mleko. Kravje mleko je mogoče umetno prípraviti tako, da odgovarja kemičnemu sestavu, in vendar deca, ki piše materino mleko, raste normalno. Kemični sestav materinega mleka je znani. V slučaju, da se deca tega ali onega razloga ne more hraniti s materinim mlekom se priporoča krajje mleko. Kravje mleko je mogoče umetno prípraviti tako, da odgovarja kemičnemu sestavu, in vendar deca, ki piše materino mleko, raste normalno. Kemični sestav materinega mleka je znani. V slučaju, da se deca tega ali onega razloga ne more hraniti s materinim mlekom se priporoča krajje mleko. Kravje mleko je mogoče umetno prípraviti tako, da odgovarja kemičnemu sestavu, in vendar deca, ki piše materino mleko, raste normalno. Kemični sestav materinega mleka je znani. V slučaju, da se deca tega ali onega razloga ne more hraniti s materinim mlekom se priporoča krajje mleko. Kravje mleko je mogoče umetno prípraviti tako,

# Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 7. julija 1924.

## To ni kolegijalnost!

Slovenec priobčuje beleško »Skandal«, v kateri se zaganja med drugimi tudi v naš list in nam podnika, da se naravnost kanibalsko veselimo zapesti klerikalnega časopisa. Tej kletvi pristavlja isti list vprašanje: »Injo naj so časnikarji? To naj so kulturni delavci? To naj so zagovorniki svobode in napredka?« Slovenčevek urednik je »čisto odkrito rečeno« sram, da majajo take kolege!

Mi se radi take pisave kolegov v uredništvu »Slovenca« ne bomo vzmetirjali. Vselej smo bili solidarni s stanovalskimi zadavami in tudi glede med-sebojne osebne poštenosti nismo nikdar postavljali vprašanj, iz katerih bi sledilo, da ne spoštujemo vsakega nasprotnika, v prvi vrsti pa, da ne cenimo trudopolnega dela, ki ga izvršuje slovenski novinar.

Gledje konfiskacij se še spominjam, smo jih obžalovali. Nismo pa obžalovali državnega pravniku, pač pa »Slovenca«, in se jo moramo obžalovati celo »Slovenčevek« urednike in torej naše kolege, ker izhaja iz zgornjih citatov, da zaplenjenje stvari niso prišle iz tajniške delavnice SLS, marveč iz samega uredništva. Kolegi pri »Slovencu« naj dopustijo, da obžalujemo konfiskacijo, in sicer krvce konfiskacije. Smo bili in ostanemo zagovorniki svobode in napredka, toda ta svoboda in napredek se giblja po strugi gotovega, danes veljavnega državnega in pravnega reda in čuvanje tega pravnega reda nismo mi, pač pa državni pravnik in druge osebe, ki so za varstvo tega pravnega reda nastavljene in poklicno ustavljene.

Ce smo enkrat pristaši državnega in pravnega reda, kakor se je razvil doslej v Jugoslaviji, je logično, da ne moremo odobravati pisave kolegov, ki se proti temi državnemu in pravnemu redu pregrešujejo in ki stopajo v konflikt z državnim pravnikom. V takem slučaju obžalujemo kolege, nikar pa se na kanibalsko (kakšen izraz, gospodje! Ali je to stanovsko dobro?) veselimo, da so zašli na stranpot zakonolomcev in nelojnih izpolnjevalev državnih zakonov.

V vprašanju duševne svobode smo vedno zagovarjali najširšo svobodo prepričanja. V bistvu kulturnega in verskega sistema, ki ga zagovarja »Slovenec«, pa leži tudi to, da ne priznava enakovrednosti »sakega prepričanja: »Slovenec« je torej načelno za omejevanje tve svobode in za moralno klasifikacijo ljudi po njihovih prepričanjih.

Še ena o svobodi napisane besede! Državno in socijalno sožitje je v enem podobno mladinskemu razvoju in vzgoji sploh. Ali je dobro, da se med mladino dovoli svoboda vsake propagande in dostop do vsake napisane besede? Očitno ne! Enako je v državnem življenju, kjer treba računati z nerazstojljivo ljudstvo, in nemožnostjo, da javnost vselej in vsakikrat natančno premisli in razsodi, kar čita v časopisu. Zato so po zakoni takaj, da odvračajo poškodbe državnega in nacijonalnega telesa, ki izhajajo iz brezvestne špekulacije z demagoškimi sredstvi in iz zapeljevanja javnega življenja. Stevan Radić je med nami kričeč vzgled takega pojava.

Zatorej še enkrat: »Slovenčevi« uredniki, ravnajte se po obstoječih zakonih, umirite svojo pisavo, postanite kulturnejši v politični borbi, predvsem pa popravite kleveto, kakršna je tista o »kanibalskem veseljku nad konfiskacijami »Slovenca«!

Saj ne more biti kolegijalno, da odvračate krivdo nad konfiskacijami s težkimi, stanovsko popolnoma nedovoljenimi klevetami vaših kolegov! To res ni kolegijalnost!

★ ★ ★

Povratek prometnega ministra. Prometni minister dr. Svetislav Popović se je danes zjutraj ob 7.45 povrnil z Bledu v Beograd.

— Imenovanje železniškega ravnatelja za Ljubljano. Načelnik v prometnem ministru g. dr. Jakob Borko je imenovan za direktorja državnih železnic v Ljubljani.

Snočni večerni vlak je prispel v Ljubljano z veliko zamudo. Zaknasel je zaradi incidenta, ki se je dogodil na postaji v Podmartu. Na tej postaji se srečata vlak iz Ljubljane in vlak z Jesenic. Z vlakom z Jesenic so se vozili tudi udeleženci orjunaške slavnosti v Lescah. Ko je njih vlak prispel na postajo, se je ljubljanski vlak takoj odpeljal proti Otočam. V zadnjem vagonu tega vlaka je svirala godba. Kdo se je v tem vagonu vozil, ni znano. Na ploščah zadnjega vagona je bilo več ljudi, ki so kričali: »Doli Orjuna! Fej Orjuna!« Nekateri trde, da se je iz tega vagona tudi streljalo na vagon drugega vlaka, kjer so bili orjunaši, drugi zopet trde, da so v istem trenotku neznani oddali več strelov na ta vlak iz gozdica, ki se nahaja tik za kolodvorškim poslopjem. Koliko je resnice na teh

verzijah, ni moči dognati. Ugotovljeno je samo toliko, da je bilo v hipu, ko sta se vlaka srečala, slišati več pokov, katerim je sledila cela salva. Ti strelji so se nato ponavljali. Pokanje je trajalo več minut. Med potupočim občinstvom je nastala nepopisna panika, ker ni nihče vedel, zakaj gre in komu so strelji namenjeni. Zenske so kricale, otroci so jokali, bila je velikanska zmuda. Panika se je povečala s tem, da je viak nenavadno dolgo — skor pol ure — stal na podnartskem kolodvoru. Da je v tej splošni zmedji eden potegnil tudi zasilon zavoro, je opravičljivo. Ne moremo vedeti, kdo je ta skrajno neprijeten dogodek zakril, to pa poudarjamo z vso odločnostjo, da se morajo taki in enaki dogodki enkrat za vselej končati. Absolutno nedopustno je, da se na ta način ogroža življenje na stotine mirnih izletnikov in potnikov in se jih spravlja v smrtni strah in smrtno nevarnost. Računi nasprotujejo čim si organizacij naj se poravnajo druge, a ne v potniških vlakih in na železniških kolodvorih! Ne oziraje se na levo, ne na desno, zahtevamo energično, da v tem oziru vlada napravi red!

— Kaj pravi k temu državna oblast? Protidržavne komunistične letake je nastinala škofova »Jugoslovanska tiskarna«, ne da bi pod ta pamet, kakor je predpisano, dala svojo firmo. Tiskarna se je torej težko pregrešila proti obstoječim zakonskim predpisom. Ali bo na to kršenje veljavnih zakonov državna oblast molčala? Zahtevamo, da se izvaja zakon, kakor proti vsem drugim tiskarskim podjetjem, tako tudi proti škofovemu »Katoliški tiskarni«, ki, kakor je sedaj očividno, aktivno podpira komunistično gibanje in protidržavno komunistično propagando. Zakon v začetku države je še vedno v veljavi. Naj ta zakon izvaja državna oblast tudi proti aktivnim podpornikom komunističnega gibanja, proti našim klerikalcem. Končno pa vprašamo merodajne krogove, da li je združljivo dostopanjsvo prvega cerkevnega kneza v Sloveniji z vlogo aktivnega komunističnega protektorja? Menimo, da ne! Naj torej vlada izvaja iz tega konsekvence.

— Železniški promet in društvene prireditve. Dogajajo se ponovno slučaji, da naprostojo posamna društva ali zastopava povodom svojih prireditiv in zabav za preložitev rednega odhoda vlakov za eno ali tudi več ur za to, da se na ta način omogoči onim udeležencem daljše prisostovanje pri dotični prireditvi, ki se vračajo domov z vlaki. — Ne glede na to, da se z ugoditvijo takim željam naravnost provocira nered v železniškem prometu, ogroža varnost vlakov sploh in so tangirani tudi interesi drugi potnikov, neudeležencev, je v mnogih slučajih taka zahteva iz premetno tehničnih razlogov tudi neizvedljiva. — Zatorej opozarja železniška uprava društva in zastopstva, da se v bodoče ne obračajo več na direkcije s takimi željami, ker se pod nobenim pogojem ne bodo razpravljale oziroma upoštevale. Društvo naj blagovoljno prilagodi svoje prireditve rednemu prometu potniških vlakov, če reflekтираjo udeležence manje, ali pa naravniti pravčasno vsaj par dni prej primerne posebne vlake, katere bo železniška uprava uvedla po možnosti proti plačilu tarifnih pristojbin.

— Dubrovniški abiturienti v Ljubljani. V petek je prispelo v Ljubljano 20 abiturientov iz Dubrovnika na celo s svojim profesorjem. V soboto so se odpeljali na Bledu, kjer so bili sprejeti pri kralju, ki je prijazno razgovarjal z njimi. Včeraj dopoldne so se povrnili v Ljubljano, kjer si ogledajo mesto in njegovo okolico. Ker se posebno zanimajo za naše kulturne razmere, posetijo tudi muzej in narodno galerijo. V Dubrovnik se povrnje danes zvezcer preko Zagreba.

— Še en pustolovec. Prejeli smo in priobčujemo: Čisto slučajno sem zvedel, da hodi nekdo, ki se izdaja za »Ukrajinc« in nosi ime, ki ga še nisem mogel dognati, in naslov profesora kljevnike univerze, po Ljubljani (in bo verjetno hodil tudi po drugih mestih), okrog uradov in zasebnikov (zlasti odvetnikov), kjer upa, da bo imel uspeh, in zbira denar za svoj povratek v sovjetsko Rusijo. Mož pripoveduje, da je že kandidiral na beogradsko univerzo, toda ker ga niso hoteli izvoliti za rednega profesora, otreša jugoslovanski prah in se vraca v Rusijo, kjer upa na pravčasno oceno svoje učenosti. Na podpisni poli, ki jo je nedavno predložil enemu mojim znanecem, znanemu ljubljanskemu odvetniku, je bilo že 3.000 D prispovedkov. V obliki potrdila pokazuje nekak dokument, ki nosi moj podpis: prof. dr. N. Bubnov. Ta dokument je potvoren in moj podpis potrjen. Meni, bivšemu rednemu profesoru kljevnike univerze, je omenjeni gospod in bivši kljevski profesor, popolnoma neznan. Svojega podpisa za zbiranje prispovedkov nisem in ne bom nikomur dajal, zlasti pa ne »Ukrajincu«, ker to ni moja stvar. Jaz sem tu predsednik ljubljanskega oddeka društva ruskih učenjakov v kraljevin SHS, ki ne gre iz določnega akademskoga iznančenega okvirja. Dasi sem tudi sam rojen na »Ukrajini«, Kijevu, vendar seスマtrjam, kjer tudi vsi južni Rusi izvzemši avstrijsko navdahnjene politikante v pustolovce, za Rusa; ljudi pa, ki hvalijo z neznanljivim (popolnoma neumetljivim) po-

nosom svoje »ukrajinstvo«, za izdajalce ruskega naroda. Zato prosim, ne zaupajte po narejenim podpisom, bodisi mojim ali mojih kolegov ruskih profesorjev ljubljanske univerze, pod mojim podpisom pa za vsak slučaj iščite pečat našega društva. Predsednik ljubljanske sekcijske društva ruskih učenjakov v Kraljevini SHS, redni profesor Lub. univerze v pokr. dr. N. Bubnov.

— Drugi poziv. Mlađeniško čilj »Narodni Dnevnik«, ki mu ne moremo odrekati vseh dobrih lastnosti novorojenčka, ker života po mučnem drugem porodu komaj par dni, se je ojunčil in kliče iz varnostnih povojev drugi poziv. Naša notica mu je zagnila sladke trenote prve mladosti. Ves se je bil siromak, ko smo povedali, da ni dobro vikitati nosa povsod, kamor ni treba. Resnica kolje vsake oči, njegove krmežljave pa še posebno. V hudi jezi in užaljenjem mlađeniškom ponosu je zavhal rokave in zlezel iz povojčkov s prvim počivom, naš javno povemo njegovo ime. Pri najboljši volji tega nismo mogli storiti, ker je v naših krajin običaj tak, da krstijo novorojenčka še nekaj dni. Tudi soli mu polože na jezik, kar pomeni, da želi mati cerkev z botrom in botro, naj bi bodoč človek pamet. Vse to je potrebno, predvsem obrežje, da bi razumel načinovnostne reči. Zato je začelo v soboto popoldne znova brati in kričati, da hoče vedeti ime. Z imenom bi nameč rado nosilo sodne stroške. Nam se smili bitje samo, ker bi utegnilo z mlađeniškim poletom leži v prezgodni grob, pa tudi sodišču bi delali nepotrebne preglavice, ker bi ne vedelo kaj početi z nedoljetnim mlađenčem, ki se ne spada pod paragrafe. In sedaj z dovoljenjem k našemu odgovoru na drugi poziv. Konstatiramo najprej, da mora biti človek pismen, če hoče razumeti, kaj je napisano. Dalje konstatiramo, da »Linotype« sploh ni mogoče citirati pred sodiščem, kar velja tudi za stroj, ki tisk »Narodni Dnevnik«. Navzlid temu pa lahko ta pričaken zadene Slovence v Ahillovo poto, da se potem praska in razburja, kakor naš dnečni kolega iz Wolfove ulice. Stvar je nameč baš v tem, da kogar ne srbi, se navadno tudi ne praska. Končno konstatiramo še to, da ima podprtano prepršanje samo iz štirih elementov: sestavljenih političnih formul, ki stoji z eno nogo na narobe naslikanem svetu, z drugo pa na napačnem razpadu sestavin, s tretjo na nevarnih senilnih simptomih, s četrtjo na slavnatih kmetiških strehah, z repom na slovenskih ljudskih solzah, z glavo pa njič, ker je sploh nima. Tako prepršanje prav radi podprtamo. K stvari sami bi imeli odgovoriti »Narodnemu Dnevniku« tole: Pozejte ime avtorja članka »Brezplodno pretekanje«, pa bo stvar tako v redu. Ce smo zadejni pravega, lahko nastopimo dokaz resnice, če pa ne, kar dvomimo, smo pripravljeni prekriti dočne trditve. Tako se najbolje pomenimo, da ne bo zame re na tem. Klobas smo pa siti, ker obeta letina mnogo pese.

— Ustoličenje pravoslavnega patrijarha Dimitrija se bo vršilo na svečan način 28. avgusta v Peči. Svetovnost bo prisostoval kralj s celokupno vladom. Kongres grafičnih delavcev v Beogradu bo otvorjen 13. tm. Trajal bo 5 dn. Udeležite se ga odposlanici iz vse Evrope, posebno številno bosta zastopani Nemci in Madžarci. Pravijo, da prispeva na kongres belgijski minister-socijalist Vandervelde. V zvezni grafičnih delavcev v naši državi je najmočnejša zagrebška podružnica, ki šteje 1280 članov, nato pride Beograd z 1056, Ljubljana z 749, Sarajevo z 328, Novi Sad z 281, Osijek z 222, Split z 187, Subotica z 175 in Veliki Bečkerek z 83 član.

— Izmišljene vesti. Po Ljubljani so se snopi razširile alarmantne vesti o težkem spopadu med »Orjuno« in komunisti na Dobravi. Te vesti so navajale, da je bil pri teh spopadih en Orjuna težko ranjen. drugi pa ubit. Imenovalo se je tudi ime Miha Čop. Danes smo se telefoničnim potom preko Jesenja informirali na Dobravi ter nam je bilo kratko javljeno, da je v resnici bil napaden od množice tovarniških delavcev neki Orjuna, kateremu so iztrzali iz gumbnice društveni znak. Nastal je oster konflikt. Ko pa je prišla Orjuna ojačena nalice mesta, je bil prepir mimo poravnovan.

Pred sestankom londonske konference.

— Uboj Orjuna v Brodu na Savi. Dne 29. junija je bil na cesti med Brodom in Varošem umorjen delavec Avgust Miglič, član Orjuna. Zakali ga je poljedelec Ivan Tekić, katerega so nahajščali komunisti. Vsi štiri delavci, k sestru Tekiću prigovarjali, da zvrši zločin, kjer tudi tekli sestru, ki je bila pravljena na zraku. Še en delavec, ki je bil vreden, je bil zločinjen. — V Suboticu se je obesil delavec Moco Kristjan. Postal je žrtev alkohola. Istotam je izvršil samomor 19-letni Pero Fičur. Usmrtil se je radi nesrečne ljubezni. — V Bijeljini je sestra treščila v komisiju, ki je merila zemljišča. Pri tem je bil ubit en oroznik, pet uradnikov pa je bilo težko ranjenih. — V Suboticu se je ustrežil 18-letni gimnazijalec Andrija Jagić. Je težko ranjen in ni verjetno, da okrevne. — V Beogradu je padel pod tramvaj učitelj Stevan Cirković. Tramvaj ga je povožil do smrti. — V Suboticu je padla v vodnjak šestletna dekleca Eterja Cvijanov. Igrala se je z žogo, ki je padla v vodnjak. Dekleč je skočila za njo, pri čemer je našlo smrt v vodi. — Kasarsko sodišče v Novem Sadu je potrdilo smrtno odsodbo razbojnega Imre Totu, ki je bil od subotiskega okrožnega in apelacijskega sodišča obojen na smrt.

(18 cent.), za Češkoslovaško 2.85 Din (19 cent.), za Francijo in 3.75 Din (25 cent.) itd. Pri brzjavkah, katerih gredo v države, ki spadajo k evropskemu prometu, se mora zaračunati redno še ena beseda več kakor jih ima brzjavka v resnici. Na enak način se pomnože pristojbine v frankih za telefonske pogovore z inozemstvom (0.90 fr. = 13.50 Din); 1 fr. = 15 Din, 1.40 fr. = 21 Din; 1.50 fr. = 22.50 Din; 1.70 fr. = 25.50 Din; 2 fr. = 30 Din; 2.50 fr. = 37.50 Din; 3 fr. = 45 Din; 5 fr. = 75 Din; 6 fr. = 90 Din. Dim.

— Aleš Zalaznik †. Danes zjutraj ob pol 1. je umrl po kratki mučni bolezni g. Aleš Zalaznik, nečak kavarnačar g. Jakoba Zalaznika. Pokojnik se je najprej izredno slaviščarske obrti pri svojem stropicu, odšel je potem v Gradec, kjer se je strokovanščak izvezbal kot kuhar. Nekaj časa je služeval v hotelu »Union« kot vodja kuhinje, prevzel pa je potem hotel pri »Slovenec« in lanskem letu si je ustavil lastno podjetje v dobriznem gostilnji »Pri šestici« na Dunajskih cestah, katero je prenobil v prvovrstno restavracijo. Pokojnik je bil zelo marljiv in podjetje, dokaz temu napredek način, s katerim je zvezel v boljši vrednosti. Danes je bil počastni pokojnik v hotelu »Union«, kjer je zvezel v boljši vrednosti. — Nesreča pri tem, da je umrl po kratki mučni bolezni g. Aleš Zalaznik, kletjar v kletarski zadrugi v Cankarjevi ulici je padla večja množina za vinske soče pripravljenih dog. Starejši moč je pri tem nesreči dobil večji zlom na latki desne roke. Resilni oddelek ga je pripeljal v bolnico.

— Nesreča pri tem, da je umrl po kratki mučni bolezni g. Aleš Zalaznik, kletjar v kletarski zadrugi v Cankarjevi ulici je padla večja množina za vinske soče pripravljenih dog. Starejši moč je pri tem nesreči dobil večji zlom na latki desne roke. — Nesreča pri tem, da je umrl po kratki mučni bolezni g. Aleš Zalaznik, kletjar v kletarski zadrugi v Cankarjevi ulici je padla večja množina za vinske soče pripravljenih dog. Starejši moč je pri tem nes

## Pogled po svetovni politiki.

### Ali smemo Nemcem verjeti?

V svojem odgovoru k reparacijskemu vprašanju pravi nemška vlada, da nora ugotoviti dejstvo, da ni na vsem svetu nikakoga resnega vojaškega izvedenca, ki bi misil, da bi mogla Nemčija, tudi ako bi hotela, na katerikoli način v Evropi izvzeti oborožene konflikte. — Tehniška pomočna sredstva Nemčije, materialna sila njene armade so manjša, kakor ona vseh malih držav. V času, ko se je tehniški razvoj vojnega orožja do skrajnosti izobiloval, nima Nemčija niti enega takega modernega vojnega orožja. Nemčija n. pr. po miru ni zgradila niti enega novega topa. Sedaj nima niti one množine municije, ki je pripada po versalski pogodbi. Sploh je v takem neoboroženem stanju, da je to brez primere v zgodovini narodov. Nemški narod torej nikakor ne more razumeti, da se boje od sedanja Nemčije ogroženja evropskega miru in da se tako bojazen ne veže rajši z dejstvom, da smisel splošne razočaritve pri drugih narodih ni znatno napredovala. Nota izvaja nadalje, da je sedanj splošni položaj označen s stremljenjem, da se na mesto politike, katera se je na nemški strani moralna smatrati za nasilno, postavi politika sporazuma, t. j. politika, ki obsegajo skupno z reparacijskim vprašanjem tudi konec bojnih metod, ki so se uporabili doslej v doseglo te rešitve. Nemška vlada je pripravljena, dopustiti generalno inšpekcijsko. Ker člani komisije natančno poznavajo vse upoštevne razmere in bo brez dvoma mogče izvršiti kontrolo v najkrajšem času, prosi vlada, da se določi zaključni termin za generalno inšpekcijsko na dan 30. septembra t. l. Dr. Wirth, prejšnji nemški državni kancler, je v pogovoru s sotrudnikom švicarskega lista »Neue Zürcher Zeitung« k reparacijskemu vprašanju povedal tole: Razpor med evropskimi velesilami ne more pospešiti reparacijskega vprašanja, kakor je rešitev tega vprašanja mogoča samo, ako se dvigne iz političnega prepira v čisto in mrzlo atmosfero objektivnega gospodarskega premotrivanja. — Da Nemčija mora plačati in da bo tudi plačala, ako se plačila pametno omejeno in s gospodarsko izvedljiva, je bilo vedno naše mnenje. Wirth pozdravlja kot znak vzbujajočega se evropskega skupnega čustva, da se gibljejo demokratski politiki Anglie in Francije sedaj po hodnikih misli, za katere se je nemška demokracija doslej zmanjšala. Metoda ultimativ in politika na termine, ki se je občutila kot vivisekcija Evrope, se lahko sedaj zaključi, skoč se ima sporazum med Anglijo in Francijo v miru uveljaviti. Nemška demokracija vseh smeri pozdravlja ta razvoj in je pripravljena na nov politični trud, da se z Dawesovim poročilom pridruži sporazumevanje uresniči. Dr. Wirth je na vprašanju o razmerju med izpraznitvijo ruhrskega ozemlja in izpolnjevanjem obveznosti na temelju Dawesovega dogovora s strani Nemčije odgovoril tako: Nemška želja je jasna in znana. Kolikor bolj velikopotezno se bo to vprašanje obravnavalo, toliko bolj velikopotezni bodo rezultati Dawesovega poročila. Nemškemu ljudstvu treba dati impulz za delo in poglobiti ga v veri, da to delo vodi k nacionalnemu osvobojejanju. Pariski »Journal« piše, da je general Seect brez dvoma imel dovolj časa, organizirati camouflago tako, da se Nemčija danes nima batit nikakih raz-

kritij. Tudi »Matine« opominja aliurance k previdnosti, da ne bi pojmovali te slednje inspekcije samo za golo formalitet, kajti od tega je odvisen mir. Ameriška vlada je idala časopisu komunike, v katerem izraža željo, da bi si Dawesov načrt kolikor mogoče kmalu izvedel. Tudi Stremann je rekpel novinarjem, da je želja nemške vlade najhitrejše sprejetje izvedeniškega poročila in do 1. avgusta se vsa stvar lahko uredi. Aliiranec pa naj istočasno poskrbe, da bo vojaška kontrola zaključni čin političnih bojnih metod preteklosti. Vojaški kontroli se tako premisljeno izmikajo, hoteč, da naj se izvede hitro in naglašajoč nervoznost nemškega ljudstva napram pregledovanju, kako in do kakr mero je oboroženo. Sedaj je čas, ko največji obziri, da skrajne meje raztegnjene na strani zaveznikov, lahko dosežejo ugodno solucijo reparacijskega vprašanja. Taki obziri postavijo Nemčijo na zadnjem preizkušnjo, ali je za mir ali proti miru. Zaveznički so pripravljeni tudi za drugi slučaj.

Zelo optimistično so se glasila poročila o položaju po sestanku v Chequersu, zatrjujoč, da so doseženi temeljni dogovori na katerih bo mogoče uspešno delo, ali danes je optimizem že šel za gor, in pesimizem je prignal črne oblake nad francosko - angleško obzorje. Macdonald ne zna francosko in Herriot zna premalo angleško, vendar pa sta se moža v najvažnejših vprašanjih razgovarjala brez tolmača. In tako je sodil Herriot, da sta se dogovorila o garancijskem paketu proti morebitnemu nemškemu napadu. Macdonald pa je menda samo obljubil pomoč Angliji v slučaju, da bi Nemčija zadržala pogreške po sprejetju Dawesovega poročila. Francoski listi s srdom odklanjajo angleško vabilo k londonski konferenci, da je v našprotni s sporazumom v Chequersu in da Anglia daje Nemčiji varnostno podobo proti kaki samostojni akciji Francije. Sedaj se vrši velika diskusija o tem in ako Anglia ne bi dala povoljnega odgovora, je nevarnost, da se izjavovi konferenca. Francoski listi, prijazni Herriotu, kažejo pa tudi na Poincareja in njegovo rovorenje, katero se naslanja baje na razne visoke funkcijonarje v zunanjem ministrstvu, še vedno naklonjene Poincareju, katere naj Herriot zaradi tega nemudoma odslovil. Ob takih razmerah se samo jači nemški odpor v reparacijskem vprašanju in zbog tega se Evropa še vedno ne more dvigniti do svoje prave obnove.

### Iz raznih držav.

Med Egiptom in Anglijo se postrujejo nasprotstva. Egipovski parlamenti jih je še pomnožil, ker je Zaghlul paši odvzel pravico za osebna pogajanja. Macdonald je stavil vse svoje upe glede Egipta baš na Zaghlul paša in pogovore z njim. Ker so se izjavili, da je Macdonald v londonski spodnji zbornic zahvalil egipovski vladu, da angleška vlada nikakor ne dovoli, da bi se kršili sklenjeni dogovori glede Sudana. Obenem je posvaril egipovsko vlado pred vsakim nepremišljenim korakom. — Angleško - ruska konferenca je zopet zastala. Ruski delegatje nimajo nikakega zaupanja več, da bi se konference ugodno zaključila, ker so nastala v raznih vprašanjih nepremostna nasprotstva. Ruski delegatje pravijo o ministrih angleške delavske vlade, da so boječi buržui, ki niso sposobni, dvigniti se do kakega pogumnega ske-

pa. — M. Lyons je pred kratkim zboroval društvo »La paix par le droit«. Belgijski senator Le Faintaine je slikal posledice bodoče vojne in opominjal zborovalce, naj nikakor ne odneha od dela za pravno idejo in za Društvo narodov, kajti drugače bi bili vso skrivi bodoče vojne. Nemec prof. Guidde, znani pacifist, je pozdravil s francoske strani odrejeno opustitev izgonov in aretacij kot dokaz novega zaupanja v nemško demokracijo. Prof. Bovet je govoril o potrebi odprave načijonalnega sovraštva in je dokazoval, kako bi se mogel nemško-francoski sporazum razviti za temelj pravega svetovnega miru. Švedska, Norveška, Danska in Finska so podpisale v Stockhol-

ma konvencijo v svrhu imenovanja razsodisča med navedenimi državami v smislu načela resolucije četrtega zborovanja društva narodov z dne 22. septembra 1922., ki hoče pospeševati razvoj pravnega postopanja pri mednarodnih diferencah v smislu duha pakta Društva narodov. — Za glavnega krivca na groznih porazih španske armade v Maroku so smatrali generala Berengverja. Postavljen pred sodnijo pa je bil general oproščen in samo premeščen v rezervno armado. V sledi tega se je pozicija direktorja pod vodstvom generala Primo de Revera poslabšalo, kajti vse višje oficirje je oprostil generala Berengverja zelo ogorčila.

## Gospodarstvo.

### PREDVIDENA SLIKA LETOŠNJEVE VELESEJMA.

Na podlagi že došlih prijav za letošnji velesejem moremo razbrati sledečo sliko:

Najmočnejše bo zastopana slovenska industrija, predvideno v večjem obsegu kot poprejšnja leta. Hrvatska in srbska ostanata v priljubo istem obsegu kot lansko leto. Razveseljivo dejstvo bo, če se letos, kot nameravano, udeleži velesejma naša pridnina obrt kolektivno v velikem paviljonu. S tem bo ustreženo našemu konzumentu, še bolj pa tovarišu - obrtniku izven Slovenije, ki je na velesejmu dosedaj zmanjšal našega obrtnika, o katerem gre sloves, da je najboljši v naši državi.

Nemčija bo vsled uvedbe zlate narke in s tem zvezanimi silnimi porastom cen omejila svojo udeležbo. V poštev pride samo nekaj proizvodov, ki so še zmožni za naš konzum.

Avstrijski bančni polomi so neugodno vplivali na tamošnjo industrijo. To se bo zrcalilo tudi na našem velesejmu, če primerjamo lansko število razstavljalcev — z letošnjimi.

Francija bo s svojimi izdelki močno zastopana. Upamo, da se pokaže letos tudi s svojo težko industrijo. Predvideva je večja udeležba od lanskega leta (22. številu).

Čehoslovaška industrija bo zastopana po zaslugi tukajšnjega konzulata in tvrdke Čehoglj d. z. o. z. v priljubo istem obsegu kot lansko leto. Njihova izložba nam vendor ne poda prave slike visokorazvite čehoslovaške industrije. Opazilo se je že prejšnja leta, da so razstavljeni samo špecialni izdelki, ki so v Jugoslaviji že bolje uvedeni, med tem ko manjka številnih predmetov, v katerih so Čehi močni. — Češka razstava naj bi ne bila samo kupčiška, temveč tudi propagandna za njihovo industrijo.

Italijanska industrija bo letos bolje zastopana. Vzrok temu bo najbrže iskati v že ozih trgovskih odnosnih z Jugoslavijo.

Belgia, ki se tudi močno zanimal za naš trg, bo to dokazala s svojo udeležbo.

Zastopani bodo tudi industrijski izdelki Angleške, Švice, Holandske, Amerike in prva tvrdka iz Carigrada.

Domača industrija, ki je v splošnem dobro zastopana, je posebno močna v kemičnih artiklih, poljedelskim orodju, strojih, izdelkih iz zeleza in jekla, elektrotehniki, konfekciji, peritu, čevljih, usnju in njega izdelkih. Manj zastopana je lesna industrija, obžalovanja vredno; najbolj razvita panoga naše industrije, katera ima na velesejmu dovolj inter-

sentov, je primeroma najslabše zastopana.

Zanimanje za velesejem je veliko in prihaja najugodnejša poročila. Zlasti močan obisk obeta biti iz Srbije, Vojvodine, Banata, Bačke, Bosne in Šuške.

Zadnje čase se v trgovini čuti, da zastoji že malo pojenuje. Perspektiva je dana, da bo velesejem izvral pospešitev trgovine in bodo sklenjene večje dobave. Trg čaka na velesejem, da se slika razbistri in se kreje konzum.

### ,Stenicol'

najboljše sredstvo proti stenicam. — Glavna zalogal: Drogerija A. Kanc, Ljubljana, Židovska ulica 1. 4057

— Povlastice na željeznicama SHS za posjetnike Velikog Sajma v Pragu. Ministrstvo Saobraćaja kraljevine Srba, Hrvata in Slovenaca dovoljuje da svim jugoslovenskim željeznicama posjetiocima Praškog Velikog Sajma, ki je se držati od 21. do 28. septembra o. g. 50% popusta na voznoj cijeni kao v dolasku, tako i u povratku uz propisnu legitimacijo, koju izdaje uprava velesejma v Pragu. Ova povlastica važi za sve osobne i brze vozove osmih Simplon Orient Express. Isto je ministarstvo dovoljilo popust od 50% od normalne tarife za izložene predmete. Ove povlastice važu od 11. septembra do 8. oktobra 1924.

— Oglaši. (Podatki pri trgu, zborn. v Ljubljani.) Dobava vrečic iz kartona, copat in sodov. Pri smodnični v Kamniku se vrši 16. julija druga ofertalna licitacija glede dobave vrečic iz kartona in copat ter dne 2. avgusta tl. glede dobave sodov. — Dobava gumijevih cevi. Pri ravnateljstvu drž. železnic v Suboticu se vrši 26. julija ofertalna licitacija glede dobave gumijevih cevi. — Dobava čopičev. Pri ravn. drž. žel. v Zagrebu se vrši 26. julija glede dobave raznih čopičev. — Dobava želez. Pri ravnateljstvu drž. železnic v Zagrebu se vrši 26. tm. ofertalna licitacija glede uprave velesejma v Pragu. Ova povlastica važi za sve osobne i brze vozove osmih Simplon Orient Express. Isto je ministarstvo dovoljilo popust od 50% od normalne tarife za izložene predmete. Ove povlastice važu od 11. septembra do 8. oktobra 1924.

— Oglaši. (Podatki pri trgu, zborn. v Ljubljani.) Dobava vrečic iz kartona, copat in sodov. Pri smodnični v Kamniku se vrši 16. julija druga ofertalna licitacija glede dobave vrečic iz kartona in copat ter dne 2. avgusta tl. glede dobave sodov. — Dobava gumijevih cevi. Pri ravnateljstvu drž. železnic v Suboticu se vrši 26. julija ofertalna licitacija glede dobave gumijevih cevi. — Dobava čopičev. Pri ravn. drž. žel. v Zagrebu se vrši 26. julija glede dobave raznih čopičev. — Dobava želez. Pri ravnateljstvu drž. železnic v Zagrebu se vrši 26. tm. ofertalna licitacija glede uprave velesejma v Pragu. Ova povlastica važi za sve osobne i brze vozove osmih Simplon Orient Express. Isto je ministarstvo dovoljilo popust od 50% od normalne tarife za izložene predmete. Ove povlastice važu od 11. septembra do 8. oktobra 1924.

— Zastopstvo za velesejem. Belijska tovarna za toletno milo namerava razstaviti svoje izdelke in išči dobrega zastopnika. Pojasnila v sejmskem uradu, ravnateljstvo.

— Lastno hčerko prodajat. Pred londonskim sodiščem sta se nedavno zagovarjala dva mladeniča, obožena ropa neke mladenke. Pri razpravi se je zadeva zasukala v drugo smer. Eden mladeničev je pokazal neko dekletovo pismo, v katerem ga mladenka prosi, da jo resi mučnega položaja, ki ga ji povzroča lastni oče. Nečloveški oče je hotel devojko prodati nekemu starejšemu gospodu za 800 funtov. Dekletova pa je raje pobegnila. Na obožno klop pride sedaj oče.

— Fevdalni običaji v kopadiščih. Ko je po leti 1. 1817. Duchesse de Berri, ki je še pravzaprav morsko kopej na Francoskem napravila »fashionabel«, prispevala v Dieppu, da se bo tam kopala, jo je pozdravila artillerijska salva in kopadišči ravnateljstvo jo je spremljil v sijajni uniformi ne le na breg, maršev po ceremoniju, katerega se je moral držati, tudi v morje, dokler mu ni seglo do kolena. Potem se je pred Duchesso trkrat z respektom globoko prklonil in se odstranil, povojdinjam pa, ki je zato izorno plavati, se je vrgla v valove.

— Kotliko zavzije mrtcas. Trditve, da marsikak mrtces zavzije več nego človek, se zdi na videz smešna, vendor odgovarja resnici. Naravno s tem ni rečeno, da keber pojde več nego človek, omenja pa se le, da v primeru s človekom zavzije večje množino. Neki Amerikanec je skušal ugotoviti množino hrane, ki jo zavzije križni pajek tekom enega dne. Pajek je požrl v enem dnevu eno striglico, enega manjšega kebra, eno večjo modro muho in 120 manjših muš in mušic. V sorazmerju s človekom je to toliko, kakor, da bi ta pojedel enega aligatorja, eno ovco, eno mlado žirafu in 120 golebov.

— Preoblekel sem se in odhitel v zadržak.

— »Dan« je bil srbofilski list in nastalo je vprašanje, kako bomo pisali, da ne izdamo svoje ideje in da zadostimo željam onih, ki so vedeli, kdo smo. K sreči smo imeli še precej stavka od meseca maja, ko smo dobili z Dunaja sporočilo, da je cesar bolan in da naj se pripravimo za vsak slučaj. To smo zdaj spretno porabili: različne živiljenjepise, sorodstvo, nasledstvo itd. Seveda je hitro treba izpregovoriti tudi o dogodku. Ni prijetno pisati proti svojemu prepirjanju — a takrat je bilo treba. Vedeli smo, da bodo naši čitatelji razumeči, da ne pišemo zanje, ampak za cenzuro.

Obsodili smo atentat, češ, da se s tem utrjuje reakcija in onemogočuje razvoj zdravih idej. Iz zadrege so nas že drugi dan rešili novi dogodek v Sarajevu, v Zagrebu in drugod, kjer so frankovci napadli srbske tiskarne, društva, hiše itd. V Sarajevu so razbili hišo Srba Jeftanovića, ki je bil odliven s Franc Jožefovim redom. To nam je dalo zoper duška, da smo mogli priti preko nepotrebne žalovanja, obžalovanja in sožalnih in vdanostnih izjav, s katerimi smo avstrijski srušni morali polniti listi in čitatelje prva dve dnevi.

Sokolske zletne 1. 1914 v Ljubljani ni bilo. Na volitve šmarne dan je de-

### Dopisi.

— Slovenijogradec. S pravo darvo je sedaj prišel na dan tudi nas sredino lojalne soncar Lobe. Mož seveda paračira na vetralki gospodarski listi. Toda, ne samo, da hoče sam po vsi sili v nesrečo, on zahteva tudi, da morajo njegovi delavci veliti tak, kakor on hoče. Izrazil se je namreč: »Meine Arbeiter werden so wählen, wie ich will.« Če misli, da mu bodo njegovo lönčno robo in peči pokupili njegovi bratci po misljenu, je nam njegovo politič

Nosite samo BERSON  
gumni pete in potplate. Dajo elastično bojo, so cenejše in obdržijo Vaše čevje trajne.

**Vincilira**

oženjenog itažim. Prednost imadu koji imadu odnasi kler za služku i sina za kočijško. Plaća u usavri stan, ogrev, svjetlo, mješko, kuhički vit i juho oranice, plaća u gotovou prema pogodbi. Obraćati se pobliže na posjednika Franjo Kolar, Kastin.

**Dalmatinski Portland cement**  
svetovne znamke  
"Salona" (Tour)  
nudi po najniži dnevni ceni  
**tvornica „SPLIT“**  
d. d. za cement Portland iz skladischa v Ljubljani Aleksandrova cesta 12.

**Fotografi!**

Najcenejši izvir za trgovanje je

**Foto industrija Novi Vrbas (Bačka)**

Cenik s približno 400 slikami brezplačno in poštine prost.

**Amaterji!**

3741

**Kopalna sezija**

Najnovejša izbira:

1924

kopalni plaščev, oblek, čepic ter kopalnički čevlji za dame in gospode. Posebno ugodno kupite kopalno obleko s krilom in Bengerjev trikot po reklamni ceni 125 dinarjev.

Razpoložila se po pošti.

A. Šimkovic nasl. R. SOSS, Ljubljana, Mestni trg 19



Popolnoma varno naložite denar v

2-T

**Ljubljansko posojilnico r.z.z.o.z.**

ki posluje v novopreuredjenih prostorih

Mestni trg št. 6 v Ljubljani Mestni trg št. 6

Hranilne vloge in vloge na tekoči račun obrestuje po 8% do 10%

ter jih izplačuje takoj brez odpovedi. Večje vloge z odpovednim rokom obrestuje tudi više po dogovoru.

Posojila daje le proti popolni varnosti proti vknjižbi na hiši in posestva ter poročištu. Daje tudi trgovske kredite ter sprejema cesije in inkaso faktur.



Potri globoke žalosti naznanjamamo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in cenj. gostom tužno vest, da je danes zjutraj ob pol eni po kratki mučni bolezni premil v Leoniču naš presrčno ljubljeni, predobri in skrbni soprog, oče, ožir. sin, brat, bratranec, svak, stric itd. gospod,

**Rieš Zalaznik**

posestnik in restaurater pri „Šestici“.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil jutri v torek 8. julija ob petih popoldne iz sanatorija v Leoniču po Zaloški cesti, Sv. Petra cesti, Prešernovi ulici, Dunajski cesti, Sodni ulici na pokopališče k Sv. Križu.

Vsem, ki so pokojnika poznali, ga priporočamo v blag-spomin.

V LJUBLJANI, dne 7. julija 1924.

Zalejoci:

Sestnik in Zlatev, otoka.

Val-čestnik zavodnik.

Zlatev Zalaznik, soproga.

445

Za odgovore uprave  
naj se pritoži  
1 dinar. Plaća se  
vnaprej.

**MALI OGLASI**

Cena malih oglasov  
vsaka beseda  
50 para. — Najmanj  
pa Din 5.

**Nepremičnine****Hiša**

z lepo svetlo delavnico v sredini Ljubljane — se takoj pod jako ugodnimi pogoji proda. — Ponudbe pod šifro »Hiša« na Aloma Company, Ljubljana. 4451

**Le »Post«.**

Realitetna pisarna, d. z. o. z. v Ljubljani, Sv. Petra cesta 24 vam nudi pri nakupu najugodnejšo izbiro vsakovrstnih včasnih stanovanjskih, trgovskih in obrtnih hiš, kmetskih posestev, graščin, žag, milinov, stavbnih parcel itd. 3770

**Razno****Paprika**

prima sladka madžarska kg 65 Din, polsladka kg 55 Din, v paketih po 5 kg in več. — Laza Konstantinovič, Subotica, Senoc ulica 32. 4170

**Sir**

pravi polemendolski (bosanski) grover, trpički stovski polnomosten in kocijino maslo. — Blago je vedno prvo vrstno. — IV. Kos, Ljubljana, Bohoričeva 28. 4381

Zaloga klavirjev in pianinov najboljših tovaren Bösendorfer, Czakpa, Ehrbar, Hözl, Schweighoffer, Originag Sting! itd. Tuči na obroku! — Jerica Hubad, roj. Dolenc,

Služba gospodinje  
želi starejša gospodiča.  
— Ponudbe pod »Slov. Nar.«

Polnojarmenik,  
65 cm širok, nov, eno leto  
v teku, 25 žagnih listov,  
20 parov klešč itd.  
— se takoj proda. — Par  
na žaga Škofljica pri  
Ljubljani. 4443

Radi pomanjkanja  
znanja

**Službe**

Iščem službo  
skladisnika ali pisarniškega službe. — Ponudbe pod »Zanesljiv/4444« na upravo »Slov. Naroda«.

Donašalec jedi  
(jelonoš) — se takoj sprejme. — Piseme po  
nudbe na hotel »Slon«, Ljubljana. 4375

Inštruktor  
za poučevanje matematičke srednješolske naš posljednji  
naslov v navede honorar. — Dopisi pod »Matematika/4449« na upravo »Slov. Naroda«.

Deček,  
star 15 let, s širimi razredi realne gimnazije, krepke postave, želi službo kot tekac ali kaj po  
dobnega; gre proti vsaki  
odsodnosti. — Ponudbe pod »Deček/4396« na upravo »Slov. Naroda«.

Traži se portir  
posve stručna sila sa poznavanjem potrebnih stranih jezika koji raspolaze potrebnom garde-robom te jamečvom. —  
Ponude uz prilog papira stati na upravo »Hotel Central«, Sarajevo. 4383

Korespondenta  
(tinje) samostojnega, z daljšo praksjo, stenograf in strojepisec za slovensko in italijansko, po možnosti tudi za hrvatsko in nemško dopisovanje — iščem za takojšnji nastop. Plaća po dogovoru. — Ponudbe na: And. Jakil, tovarna kož in čevljev d. d. Karlovac (Hrvatska). 4415

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4348

Naprodaj:  
novo žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 4349

Naprodaj:  
novi žensko kolo, mal  
»Singerville« šivalni stroj.  
— Naslov pove uprava »S